

Nové politologické koncepcie Ruska

Kto dnes počúva a sleduje názory „renomovaných“ českých a slovenských politológov „oficiálneho“ prúdu, musí nadobudnúť názor, že títo odborníci si nevedia predstaviť svet inak ako čiernobiely. Na jednej strane je ta správna a na večne veky platná koncepcia súčasného kapitalizmu a na druhej strane všetky zlé a pomýlené politické názory, smery a koncepcie. Komunizmus bol porazený, fašizmus tiež, iné politologické koncepcie neexistujú alebo sú nepodstatné a tak pre svet existuje iba jeden variant životaschopnej formy politiky - liberálna anglosaská forma kapitalizmu spojená s postmoderným materialistickým svetonázorom. Verejnosti je podsúvané, že napriek možným drobným chybám krásy, sme dosiahli maximálne najdokonalejšiu koncepciu politického vývoja a usporiadania sveta. Presadzovaniu týchto liberálnych hodnôt sa má prispôbiť celý svet. Prípadné kultúrne rozdiely nemajú byť liberálnej forme kapitalizmu na prekážku a sú len súkromnou záležitosťou. Z pohľadu anglosaskej geopolitickej koncepcie existuje síce aj „nejaký“ východný svet, svet Ázie, islamu, Afriky, prípadne východnej Európy, ale to je necivilizovaný svet, ktorý je v podriadenom postavení čakajúci na svoje hodnotové scivilizovanie. Veľkou otázkou pre západný svet je kam zaradiť Rusko. Čo s ním? Ako ho „scivilizovať“ a naučiť ho pravým „hodnotám“?

Rusko historicky dlhodobo odolávalo tlakom na jeho skolonizovanie a „scivilizovanie“. Mnohokrát ho skúšali zlomiť, nanútiť svoje hodnoty. Zároveň je miestom veľkých sociálnych experimentov. No Rusko odoláva, pričom energiu na svoje prežitie čerpá pre Západ z akéhosi záhadného zdroja. Preto jedni Rusko nenávidia, druhí zase zbožňujú. No ako hovorí klasik, Rusko rozumom nepochopíš. Podľa ruských filozofov, Rusko nie je ani Západ ani Východ. Existuje tu Západ, Východ a samostatná ruská civilizácia. Rusi na rozdiel od Západu a jeho analytickému uvažovaniu, uvažujú a konajú synteticky. Rusi všetko prijímu, všetky ideológie, vyskúšajú ich, niečo z nich vyberú a začlenia do svojej skúsenosti a idú ďalej. Platí to tak pre prijatie kresťanstva, ktoré si modifikovali do podoby ruského pravoslavia so všetkými jeho odnožami a prúdmi, počnúc oficiálnou formou štátneho, prísne hierarchického náboženstva, končiac staroverectvom, uctievaním svätých bláznov (jurodivých), rôznymi asketickými a mystickými prúdmi, ako aj pre spoznávanie rôznych foriem anarchistických a socialistických ideí. V prípade marxizmu, táto na západe vytvorená skôr ekonomická ako politologická koncepcia, rovnocenná napríklad s taylorizmom alebo fordizmom, dostala v Rusku formu až náboženského kultu, a modifikovala sa do prúdov leninizmu, trockizmu a stalinizmu, ktoré na seba aj nadväzovali aj zároveň medzi sebou viedli ostrý ideologický boj.

Rusko v dobe cárizmu si prešlo svojim teokraticko-idealistickým obdobím, počas komunizmu, ktoré napriek deklarovanému ateizmu malo charakter viery, kultu a až náboženskej posvätnosti, si prešlo zase obdobím idealistického ateizmu. Po páde ZSSR si Rusko ochutnalo a skúsilo liberálny kapitalizmus, ktorý sa v ruských podmienkach zvrhol k divokej forme džungľového kapitalizmu za súčasného rozvratu ekonomiky, pádu mocenského postavenia a hlavne morálneho úpadku. Rusko zostalo vo vzduchoprázdne, bez ideí, každý bol odkázaný sám na seba. Tak si Rusko vo veľkej rýchlosti prešlo fázou materialistického ateizmu. Z tohto stavu začali postupne Rusi vytriezvievať a nastúpila fáza štátneho kapitalizmu, konsolidovania krajiny a budovania určitej stability a mocenského postavenia. Zároveň sa vynorilo silné želanie spoločnosti hľadať nové geopolitické idey a koncepty, primerané špecifickému postaveniu Ruska, ktoré by pomohli formovať novú podstatu a hlavne zmysel smerovania krajiny.

"

"

"

.....3

Rusko je plodné myšlienkami a konceptmi. Okrem znovu objavovania anarchistických, socialistických a nacionálnych ideí a ich vzájomnej syntézy v rôznorodých kombináciách sa vynorila cela škála nových a originálnych konceptov. Tieto nové koncepty majú určité spoločné črty: robia syntézu starých konceptov ale zároveň ich prekonávajú, vyberajúc z nich to dobré, prekračujú materialistickú paradigmu a uznávajú duchovný rozmer reality, či už vo forme pokračovania a rozvíjania myšlienky noosféry Vernadského, alebo priamej nadväznosti k pravoslávii alebo pôvodnému ruskému duchovnu (védizmus, rodné duchovno, staroverectvo). Spoločnou črtou je aj určitý tradicionalizmus, orientácia na hodnoty, ako sú vlasť, rodina, Matka Zem, česť, pravda, ktoré sú považované za objektívne skutočnosti a veľkým motívom je hľadanie sociálne spravodlivej spoločnosti. To sú hlavné témy týchto ideí. Pristavme sa len pri dvoch najznámejších konceptov.

Prvou veľmi známou koncepciou je idea euroázianizmu a tzv. 4 politická teória od Alexandra Dugina. Táto koncepcia už dnes hrá určitú úlohu pri vytváraní stratégie geopolitiky Ruska a je dôležité pre nás Európanov ju poznať. Kto je teda Alexander Dugin a čo hlása?

Alexander Dugin (nar. 1962) je súčasný ruský politológ, filozof, profesor Lomonosovej univerzity v Moskve, riaditeľ Centra konzervatívnych štúdií pri Sociologickej fakulte Lomonosovej univerzity, ideológ geopolitickej školy „euroázianizmu“, zakladateľ Euroázijskej strany a v minulosti istý čas aj jeden z poradcov prezidenta Putina. Je autorom diela „Štvrtá politická teória.“ Štvrtou politickou teóriou je taká politologická koncepcia, ktorá má po vyčerpaní troch najväčších politických teórií vrcholiacich v 20. storočí, t.j. liberalizmu vrátane neoliberalizmu, komunizmu a fašizmu, v 21. storočí, tieto smery nahradiť. Dugin nadväzuje na tradíciu euroázianizmu, ktorá bola šírená už od roku 1920 medzi emigrantskými slaviofilskými kruhmi (hlavní predstavitelia boli Efron, princ Trubecký, filozof Florovsky) ale zároveň ju pretvára a prispôbuje novodobým podmienkam súčasného sveta. Preto je skôr označovaný za neo-euroázianistu.

Kvôli jeho postojom k západnej forme liberalizmu je Dugin v slovenských oficiálnych médiách vnímaný veľmi negatívne. Dávajú mu nálepku ruského nacionalistu, šovinistu, niekedy až fašistu alebo komunistu, je označovaný za mystika a manipulátora, novodobého Rasputina. Dugin sám sa proti takému škatuľkovaniu ohradzuje a považuje ho za nezmysel. V skutočnosti tí, čo ho nálepkujú len ukazujú vlastnú neschopnosť vnímania sveta inak ako čierno-bielo, vlastnú neschopnosť vcítiť sa do kože iného národa a iného myslenia a vnímať svet z perspektívy Ruska a ich historickej skúsenosti a životnej filozofie. Dugin sám seba nepovažuje za nacionalistu. To je podľa neho nezmysel, koncept nacionalizmu ako aj historický proces vytvárania národných štátov je konceptom západným. Vznik národných štátov založených na etnicite sa začal formovať v 19. storočí v Európe, kedy vznikli národnobuditeľské hnutia a vznikali národne štáty ako Taliansko, Nemecko atď. Rusko bolo vždy mnohonárodným nadštátom, kde všetky národnosti spojovала pri zachovaní vlastnej svojbytnosti spoločná príslušnosť k ruskej civilizácii.

On sám seba chápe ako prívrženca euroázianizmu. Euroázianizmus sa hlási ku kultúrnym a etnickým odlišnostiam a nie k unifikácii na základe príslušnosti k jednému národu, ako predpokladá nacionalizmus. V euroázianizme ide o pluralizmus hodnôt, ktorými sa chápu skutočné autentické hodnoty vychádzajúce z tradície a ideí. Dugin kritizuje postmodernu ako dnes hlavnú myšlienkovú a filozofickú paradigmu Západu s jej relativizovaním všetkých hodnôt. Považuje ju za duchovnú priepasť. Navrhuje ich nahradiť tradíciou a prirodzenosťou pri rozvoji ľudskej spoločnosti a obnovením duchovnosti, znovuobjavením bytia. Rusko považuje za súčasť globálneho zápasu o hodnoty. Pre Rusov to znamená, že nemôžu

"

"

"

.....4"

zachrániť Rusko bez toho, aby súčasne nezachránili aj celý svet. A obrátene, nemôže sa zachrániť svet bez záchranu Ruska. Nie je to zápas len zo západným univerzalizmom. Je to boj proti všetkým univerzalizmom, či je to západný, islamský, socialistický, liberálny alebo aj ruský, ktorý si uzurpuje právo na vnucovanie sa ostatným.

Dugin je tiež často označovaný za obhajcu ruského imperializmu. On však vyslovene hovorí, že neobhajuje ruský imperializmus ale duchovnú multipolaritu, založenú na dialektike civilizácií. Za chybné tvrdenie pokladá americkú západnú anglosaskú predstavu, že väčší počet globálnych veľmocí nutne vedie k ich konfliktu, preto má byť len jedna (rozumej anglosaská), ktorá vládne svetu. To vychádza z anglosaského darwinistického pohľadu na svet, ktorý politiku chápu ako krutý konkurenčný boj, kde víťazí ten najlepší (alebo najkrutejší). Oproti tomu euroázianizmus chápe svet ako miesto pre spoluprácu rôznych civilizačných blokov. Spoluprácou sa dosiahne vo svete oveľa viac. Západ je presvedčený, že jeho normy, ako je napríklad voľný trh a obchod, liberalizmus, parlamentná demokracia, ľudské práva a absolútny individualizmus sa stali univerzálnymi. Tento postoj nie je ničím iným ako kolonizáciou ducha a mysle. Západ dnes zneužíva normy a hodnoty vlastnej, západnej cesty rozvoja a prehliada pluralitu, predstavovanú ďalšími kultúrami a civilizáciami. Aby bolo možné bojovať s touto globálnou hrozbou ľudstva, je dôležité zjednotiť najrôznejšie sily k zápasu s temnom. Je to kultúrny, filozofický, ontologický a eschatologický zápas.

A na čele tohto zápasu má byť podľa Dugina práve Rusko. Rusko je veľmoc, ktorá má hlboké povedomie o jeho vlastnej vykupiteľskej misii. Rusko bránilo svoju identitu proti katolicizmu, protestantizmu a modernému Západu počas cárskych dôb a potom znova proti liberálnemu kapitalizmu v dobách ZSSR. V dnešnej dobe prebieha tretia vlna tohto zápasu v podobe boja proti postmoderne, ultraliberalizmu a globalizácii. Teraz však Rusko nie je schopné spoliehať sa len na vlastné zdroje. Nemôže bojovať osamotene pod vlajkou pravoslávia alebo marxizmu, ktorý je tiež vo svojej podstate jedným z hlavných zdrojov deštruktívnych ideí, ktoré sú podstatou postmodernity. Preto sa musia vytvoriť strategické aliancie za účelom zvrhnutia súčasného svetového poriadku. V praxi to znamená vytváranie spojenectiev napr. s Čínou, Indiou, Iránom a pod.

Súčasťou euroázianistického programu je duchovnosť a tradícia spojená s túžbou po sociálnej spravodlivosti. Tieto túžby nemajú byť v protiklade, pretože to je hlavným úmyslom nepriateľských síl: rozdeliť politiku na lavicu a pravicu, rozdeliť kultúry, národy, Východ a Západ, moslimov a kresťanov. Euroázianizmus nie je ani pravicovou ani ľavicovou ideológiou. Dôležité je opretie sa o tradíciu. Jediniec by sa mal snažiť nasledovať tradíciu tej krajiny, ktorá v nej prevláda a je overená históriou. V prípade Ruska je to opretie o tradíciu pravoslávia, ktorú Dugin považujú za autentickú v možnom spojení so staršími, predkresťanskými ruskými duchovnými prúdmi. Je na Európanoch, aký druh spirituality sa rozhodnú oživiť a na čom chcú stavať svoju tradíciu. Dugin nechce Európanom hovoriť, čo majú robiť, rovnako ako nechce, aby to Európania hovorili Rusom. Ako euroázianisti sú otvorení pre akékoľvek pozitívne riešenie.

Druhým z konceptov je **Koncept sociálnej bezpečnosti** (KSB), ktorého autorom je anonymná skupina ruských vedcov a filozofov, označujúcich sa za tzv. Vnútorňú prediktor (VP). KSB sám seba definuje ako alternatívnu koncepciu globalizácie v zmysle alternatívy k doteraz panujúcej tzv. biblickej koncepcii globalizácie, podľa ktorej KSB ide o „*zotročenie ľudstva v mene Boha a skúpenie celého sveta na základe monopolu na požičiavanie peňazí, s cieľom zavedenia viac alebo menej maskovaného globálneho fašizmu a kryptotrokárskeho systému.*“ KSB vychádza z skoncentrovanej ľudovej múdrosti, z príbehov prastarého

"

"

"

.....5"

kolektívneho podvedomia, ktoré pomáhalo posledným fragmentom ruskej kultúry prežiť stovky a tisíce rokov expanzie podprahového otrokárstva skupiny, tzv. atlantických kmetov, nazývaných aj Globálny prediktor alebo Globálny parazitický predátor.

Pod Globálnym prediktorom (GP) sa rozumie nadnárodná elita ovládajúca svet, ktorej história sa viditeľne tiahne od egyptských čias až po súčasnosť. GP pracuje vždy tandemovo, t.j. vytvára 2 zdanlivo voči sebe stojace krídla, na čele každého z nich je 11 hlavných predstaviteľov (spolu 22). Tandemovo znamená, že vždy je vo svete tvorené akési zdanlivé nepriateľstvo alebo rivalita, ktorá sa premieta napr. do vytvárania proti sebe stojacich náboženstiev (islám-kresťanstvo), ideológií (marxizmus-kapitalizmus), politických blokov (socialistický verzus kapitalistický) alebo politických strán (pravica-lavica), čo generuje napätie a to je neustále zdrojom rozdeľovania ľudí a ich lepšej manipulácie. GP je silne hierarchický model, kde svetu vládne malá skupina zasvätených disponujúca veľkými znalosťami práce s formovaním informačného poľa, ktoré zneužíva vo svoj prospech.

KSB si veľmi cení ruskú (staroslovanskú) predkresťanskú tradíciu a je v silnej opozícii k tzv. biblickej koncepcii, za ktorej vonkajšiu formu považuje inštitucionalizované kresťanstvo, judaizmus a islam. Biblickú koncepciu považuje za neprijateľnú pre ľudstvo a dlhodobu neudržateľnú. Hlboká systémová kríza, v ktorej sa ľudstvo a planéta ako celok na začiatku 3. tisícročia ocitlo, je v prvom rade jej dôsledkom. Ľudstvo má teraz pre dlhodobý bezkrízový, harmonický rozvoj (a možno aj pre prežitie celkovo) v princípe len jednu možnosť: vlastným úsilím prejsť na alternatívnu koncepciu, alternatívnu nie formou ale podstatou. Tá musí ako minimum obsahovať tieto ciele:

- identifikácia, hodnotenie a riadenie kľúčových procesov spoločnosti;
- zabezpečenie plnohodnotnej možnosti osvojenia si genetického potenciálu človeka;
- vytvorenie podmienok pre naplňovanie tvorivého vnútro genetického potenciálu populácie.

Prechod na alternatívnu koncepciu je v princípe uskutočniteľný iba jedným spôsobom: sebvzdelávaním jednotlivcov (t.j. zvyšovaním individuálnej miery chápania) a tým zároveň zvyšovanie kolektívnej miery chápania spoločnosti a ľudstva ako celku. KSB je sociologický operačný systém novej generácie, ktorý umožňuje nájsť spôsob takéhoto sebvzdelávania v zmysle skutočného chápania a práce s informáciami a informačným poľom.

KSB tvorí súhrn viacerých prác. Na začiatku bola nezávislá analýza „*Koncepcia strategickkej stability a dynamiky rozvoja scenárov novej spolupráce za podmienky zachovania parity perspektívnych stratégií svetových mocností na obdobie do roku 2005*“, vypracovaná v roku 1990 na Inštitúte USA a Kanady, Akadémie vied ZSSR. Táto analýza sa stala základom pre napísanie kľúčového diela KSB, historicko-filozofickej štúdie „*Voda Mŕtva*“. Pri jej napísaní bol stanovený cieľ nedopustiť rozpad ZSSR a s tým súvisiace utrpenie, v domnienke a nádeji, že riadiaca stranícko-štátna a vedecká „elita“ sa zamyslí alebo zľakne a nájde v sebe silu, aby zmenila nasmerovanie a koncepciu reforiem v krajine. Tento cieľ dosiahnutý nebol. A až po štátnom krachu ZSSR v roku 1992, bola „*Voda Mŕtva*“ vydaná a určená pre širšiu verejnosť.

K tomu neskôr pribudla tzv. „*Dostatočne všeobecná teória riadenia*“ (DVTR), ktorá tvorí samotné jadro KSB a ktorá popisuje procesy v prírode a spoločnosti a ich riadenie. DVTR je určitou nadstavbou a exaktnou metodológiou spracovania informácií v dnešnej globálnej

"

"

"

*****6"

informačnej vojne a technológiou myslenia (alebo tzv. Konceptuálna technológia matricového riadenia kultúry). Laický povedané, ide o prácu s informáciami na všetkých úrovniach vedomia, podvedomia a nadvedomia za účelom vytvárania a formovania informačného poľa, v zmysle formovania vývoja ľudskej civilizácie pozitívnym smerom. Vychádza sa z idealistickej paradigmy o objektívne existujúcej energetickej a duševnej podstaty človeka a sveta, pracuje sa s egregormi a maticami (t.j. určitými myšlienkovými a energetickými centrami nachádzajúcimi sa v jemnohmotnosti) a archetypmi. Je to aplikácia niektorých fyzikálnych teórií, ako sú napr. kvantová teória, teória o noosfére ruského vedca V. Vernadského a práce R. Sheldraka o morfofenetických poliach, na sociológiu a riadenie spoločnosti. Táto metodika je ponúknutá celému ľudstvu, čím má byť zrušené staré davovo – elitárske delenie ľudstva na kastu zasvätených a kastu otrokov. Z človeka otroka (biorobota) sa ma stať skutočný sám seba riadiaci Človek.

DVTR je pomerne náročná na pochopenie, človek musí vynaložiť veľkú duševnú námahu, je treba prehodnocovať už sformované stereotypy myslenia. KSB a DVTR je voľne dostupný materiál šírený pod open-source licenciou, ktorého čiastočná znalosť bola skôr výsadou elitných riadiacich štruktúr, len s tým rozdielom, že sa predkladá v modernej terminológii. K týmto materiálom ešte pribudlo a priebežne pribúda veľké množstvo dodatočných analýz a prác k rôznym historickým a spoločenským témam. Existuje aj populárne prerozprávanie KSB konceptu formou príbehu a to v knihe „*Posledný gambit*“, čo je detektívno -politicko-filozofický román. Ten sa odporúča čítať ako prvý.

Celé pozadie skutočných tvorcov KSB (VP) je opradené tajomstvom a hovorí sa o nich ako o akejsi filozofickej až mystickej skupine mudrcov napojenej na ducha ruského národa, ktorá plánuje rozvoj budúcej ruskej a neskôr aj slovanskej civilizácie. VP akoby pracuje naraz na viacerých rovinách vedomia a Rusom predkladá nové vízie, nové obrazy a vkladá ich do kolektívneho podvedomia za účelom prebudenia a hĺbkového obrodenia Ruska a jeho transformácie na novú civilizáciu budúcnosti.

V mene VP verejne vystupuje ruský vedec, docent akustiky a filozof Zaznobin. Ten sa pravidelne vyjadruje ku všetkým aktuálnym geopolitickým problémom. Podľa neho je Rusko na konci krízy a pripravuje sa k novému civilizačnému skoku. Súčasne prebieha preformátovanie finančného a ekonomického systému sveta. Rusko nie je len územie, je to svojrázna ohromná civilizácia, ktorá prináša civilizačnú alternatívu celému Západu. Rusko je jedinou civilizáciou, ktorá má vypracovaný koncept zmyslu ľudskej existencie a riadenia spoločnosti, čím myslí práve KSB. V priebehu 5 – 6 rokov budeme vidieť ako v zmysle tejto koncepcie vznikne nové Rusko s úplne novým spoločenským systémom.

Otázkou je, aké je povedomie o KSB v širšej ruskej spoločnosti, nakoľko má vplyv na myslenie politikov, vedcov, novinárov, nehovoriac o dopade na reálnu ruskú politiku. Faktom je, že KSB sa teší čoraz väčšej pozornosti, šíri sa, v jej duchu sú konané po celej krajine prednášky a diskusie k mnohým témam. Je vytvorených niekoľko politických nezávislých analytických centier, ktoré sú inšpirované KSB. Politickí analytici (napr. Pjakin, Starikov) začínajú svojimi verejnými analýzami viac a viac ovplyvňovať verejnú mienku. Z hľadiska priemerného stredoEurópana odchovaného na západnej informačnej matici sa táto koncepcia môže zdať bizarná a ťažko stráviteľná, je tam viacej sporných bodov, ako napr.: silná kritika inštitucionalizovaného kresťanstva a judaizmu, čo evokuje aj akési odvrhnutie celej kresťanskej kultúry a návrat k predkresťanským koreňom, ďalej radikálne odlišný pohľad na zhodnotenie určitých etáp histórie a významu mnohých historických postáv Ruska a idealistická paradigma z ktorej KSB vychádza. Je veľkou otázkou či je KSB práve ta

"

"

.....7"

konceptia, ktorá má zmeniť paradigmu spoločenského riadenia Ruska a sveta, to neviem nateraz zhodnotiť. KSB určite treba brať do úvahy a nevyhraňovať sa pred ním, chápať ho ako produkt špecifického ruského myslenia a snažiť sa mu porozumieť, zvlášť ak význam Ruska a Eurázie bude naďalej rásť.

D.Sulík

júl 2015

6

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"

"